

03143, м. Київ – 143,
вул. Акад. Заболотного, 150.
тел. (044)526-07-98, факс (044)526-07-59;
e-mail: kunakh@imbg.org.ua
www.utgis.org.ua

Akad. Zabolotnogo Str., 150 UA-03143
Kyiv-143, Ukraine
Tel. (38044)5260798, fax (38044)5260759
e-mail: kunakh@imbg.org.ua
www.utgis.org.ua

№ _____

27 грудня 2023 р.

Інформаційний лист № 1

Вельмишановні колеги!

Українське товариство генетиків і селекціонерів ім. М.І. Вавилова запрошує Вас взяти участь у роботі **XIX-ї Міжнародної наукової конференції «Фактори експериментальної еволюції організмів»**, присвяченої 180-річчю від дня народження Фрідріха Мішера, 185-річчю клітинної теорії та 145-річчю від дня народження В.Я. Юр'єва.

Конференцію заплановано провести у **вересні 2024 р.** у м. Тернопіль на базі Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Точну дату і формат проведення конференції буде повідомлено в Інформаційному листі № 2. Співорганізатором конференції разом з УТГІС ім. М.І. Вавилова є Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.

Наукову роботу конференції планується організувати за **наступними напрямками:**

1. Еволюція геномів у природі та експерименті
2. Загальна та популяційна генетика
3. Молекулярна генетика та геноміка
4. Прикладна генетика і селекція
5. Генетика людини та медична генетика
6. Аналіз та оцінка генетичних ресурсів
7. Молекулярні та клітинні біотехнології
8. Екогенетика
9. Біоінформатика та комп'ютерна біологія
10. Історія біології, питання викладання генетики, селекції та еволюційної теорії

Міжнародний науковий комітет з'їзду та конференції:

Кунах В.А. – доктор біол. наук, член-кор. НАН України, Київ, Україна (голова)
Буяк Б.Б. – доктор філос. наук, член-кор. НАПН України, Тернопіль, Україна (співголова)
Дробик Н.М. - доктор біол. наук, професор, Тернопіль, Україна (заступник голови)
Блюм Я.Б. – доктор біол. наук, академік НАН України, Київ, Україна (заступник голови)
Голубенко А.В. - кандидат біол. наук, Київ, Україна (секретар)
Азізов І.В. – доктор біол. наук, член-кор. АН Азербайджану, Баку, Азербайджан
Волков Р.А. – доктор біол. наук, професор, Чернівці, Україна
Волкова Н.Е. – доктор біол. наук, Одеса, Україна
Долежел Я. – доктор біол. наук, професор, Оломоуц, Чеська Республіка
Дубровна О.В. – доктор біол. наук, Київ, Україна
Ємець А.І. – доктор біол. наук, член-кор. НАН України, Київ, Україна
Календар Р. – доктор біології, професор, Хельсінкі, Фінляндія/Астана, Казахстан
Ковтун С.І. – доктор с.-г. наук, академік НААН України, Київська обл., Україна
Корнелюк О.І. – доктор біол. наук, член-кор. НАН України, Київ, Україна
Кучук М.В. – доктор біол. наук, академік НАН України, Київ, Україна

Лукаш Л.Л. – доктор біол. наук, професор, Київ, Україна
Рашаль І.Д. – доктор біол. наук, академік Латвійської АН, Саласпілс, Латвія
Сатарова Т.М. – доктор біол. наук, професор, Дніпро, Україна
Сідоров В.А. – доктор біол. наук, член-кор. НАН України, Київ, Україна – США
Соколов В.М. – доктор с.-г. наук, член-кор. НААН України, Одеса, Україна
Федак Дж. – доктор біології, професор, Оттава, Онтаріо, Канада
Федоренко В.О. – доктор біол. наук, професор, Львів, Україна
Хастерок Р. – габ. доктор біології, професор, Катовіце, Польща
Чеботар С.В. – доктор біол. наук, член-кор. НААН України, Одеса, Україна

Організаційний комітет:

Кунах В.А. – доктор біол. наук, член-кор. НАН України, Київ (голова)
Буяк Б.Б. – доктор філос. наук, член-кор. НАПН України, Тернопіль (співголова)
Дробик Н. М. – доктор біол. наук, професор, Тернопіль (заступник голови)
Голубенко А.В. – кандидат біол. наук, Київ (секретар)
Прокоп'як М.З. – кандидат біол. наук, доцент, Тернопіль (секретар)
Твардовська М.О. – кандидат біол. наук, Київ (секретар)
Андрєєв І.О. – кандидат біол. наук, Київ
Білинська О.В. – кандидат біол. наук, Харків
Білявська Л.Г. – доктор с.-г. наук, професор, Полтава
Герц А.І. – кандидат біол. наук, доцент, Тернопіль
Грицак Л.Р. – доктор біол. наук, Тернопіль
Гуменюк Г.Б. – кандидат біол. наук, доцент, Тернопіль
Ковтун С.І. – доктор с.-г. наук, академік НААН України, Київська обл.
Козуб Н.О. – доктор біол. наук, Київ
Колупаєв В.Є. – доктор біол. наук, Харків
Конвалюк І.І. – кандидат біол. наук, Київ
Крижановська М.А. – кандидат с.-г. наук, доцент, Тернопіль
Мельник В.М. – кандидат біол. наук, Київ
Можилевська Л.П. – науковий співробітник, Київ
Моргун Б.В. – доктор біол. наук, Київ
Нужина Н.В. – кандидат біол. наук, Київ
Опалко А.І. – кандидат с.-г. наук, професор, Умань
Пірко Я.В. – доктор біол. наук, Київ
Пида С.В. – доктор с.-г. наук, професор, Тернопіль

Робочі мови: українська, англійська.

За матеріалами конференції до початку її роботи буде видано збірник наукових праць «Фактори експериментальної еволюції організмів» (*правила оформлення статті див. нижче*).

Надіслані у вигляді статей матеріали буде опубліковано мовою оригіналу у збірнику за умови **попередньої оплати**.

Внесок за публікацію становить:

- для членів УТГіС з України – **700 гривень**,
- для членів УТГіС з інших країн – **25 Євро**,
- для учасників, що не є членами УТГіС з України – **1000 гривень**,
- для учасників, що не є членами УТГіС з інших країн – **40 Євро**.

Надіслати внесок за публікацію необхідно **до 1 березня 2024 р.** на розрахунковий рахунок УТГіС ім. М.І. Вавилова: м. Київ, АТ Райффайзен банк «Аваль» МФО 380805, ЄДРПОУ 21676925, **IBAN UA38 3808 0500 0000 0026 0012 4706 4** із зазначенням прізвища **тільки першого** автора. Оскільки Товариство не має валютного рахунку, зарубіжні учасники можуть переслати гроші скарбнику Товариства Твардовській Мар'яні Остапівні за попередньою домовленістю. *Контактний телефон* Твардовської М.О. – +38(097)4085337, *e-mail*: utgis.site@gmail.com, maryana.tvardovska@gmail.com.

До Оргкомітету на електронну адресу **factory2016@gmail.com** необхідно надіслати:

- Статтю (текст статті з розміщеними у ньому рисунками і таблицями) у вигляді файлу, оформленого у текстовому редакторі у форматі **.doc** або **.docx**. Як назву файлу просимо використовувати прізвище першого автора латинськими літерами із зазначенням номера секції (наукового напрямку – див. вище). *Наприклад*, Bublik_1.docx (перший автор Bublik, секція 1).
- Макет статті з вставленими малюнками і таблицями у **pdf**-форматі. Як назву файлу просимо використовувати прізвище першого автора латинськими літерами із зазначенням номера секції (наукового напрямку – див. вище). *Наприклад*, Bublik_1.pdf.
- Рисунки окремими файлами у кольоровому (для online версії, за бажанням) і чорно-білому (для друкованої версії) форматі **.jpg**. Як назву файлу просимо використовувати прізвище першого автора латинськими літерами. *Наприклад*, Bublik_fig1.jpg (перший автор Bublik, рисунок 1).
- Відскановану копію квитанції про оплату.

У **темі** листа вказати прізвище першого автора (англійською) і номер секції, *наприклад*, Bublik_5.

Матеріали, які надійдуть після 1 березня 2024 р., а також оформлені не за правилами (див. нижче), Оргкомітет не розглядатиме! Перед відправленням матеріалів уважно перевірте їх відповідність усім зазначеним вище вимогам.

Адреса для переписки: factory2016@gmail.com.

ШАНОВНІ КОЛЕГИ! При пересиланні статей та інших документів **ОБОВ'ЯЗКОВО** уважно перевіряйте електронну адресу (найкраще **КОПЮЙТЕ** її, див. вище), на яку надсилаєте матеріали).

Контактні телефони:

+38(044)5260798 – Кунах Віктор Анатолійович, Твардовська Мар'яна Остапівна;

+38(096)3182387 – Голубенко Анастасія Володимирівна;

+38(097)4725350 – Дробик Надія Михайлівна;

+38(097)5449672 – Прокоп'як Мар'яна Зіновіївна.

Другий інформаційний лист буде надіслано у **червні 2024 р.**

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!!! Розсилка другого інформаційного листа здійснюватиметься **лише на електронні адреси**, вказані авторами у надісланих статтях.

Якщо Ви плануєте брати участь у роботі конференції без публікації матеріалів, прохання повідомити про це Оргкомітет листом на електронну адресу factory2016@gmail.com або телефонним дзвінком за наведеними вище номерами до **1 червня 2024 р.**

Збірник наукових праць
«ФАКТОРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ ОРГАНІЗМІВ»

ISSN 2415-3826 (Online), ISSN 2219-3782 (Print)

Збірник наукових праць «**Фактори експериментальної еволюції організмів**»:

Включено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук у галузі біологічних наук (біологічні спеціальності – 091, **Категорія «Б»**, Наказ Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020).

Індексується в наукометричній базі даних **Index Copernicus (IC=65,08 (2023 p.))**.

Мова, якою друкуються статті:

Українська, англійська.

Правила оформлення статті:

1. **Обсяг** статті повинен бути не менше 5-ти і не більше 7-ми сторінок А4 (297 x 210 мм) із полями: ліве 30 мм, інші – 20 мм.
2. Шрифт Times New Roman, 12 pt, вирівнювання «за шириною», міжрядковий інтервал «одинарний», абзацний відступ – 1 см.
3. **Нумерація** сторінок не ведеться.
4. Починається текст статті з індексу **УДК**.
5. Далі вказуються прізвище та ініціали авторів, розгорнуті назви наукових чи навчальних установ (з відміткою, де працює кожний з авторів), країна, індекс, місто, вулиця, ORCID усіх співавторів (12 pt, стиль шрифту «курсив») – див. зразок оформлення нижче.
6. Після адреси установ(-и) вказати e-mail та телефон автора, який буде вести листування (corresponding author), 10 pt, стиль шрифту «курсив». У списку авторів цього автора вказати після ініціалів позначкою ✉ – див. зразок оформлення нижче.
7. **Заголовок** має бути коротким (не більше 120 знаків, включно із пробілами) і точно відображати зміст статті.
8. **Стаття має бути побудована за такою структурою**: резюме (мовою статті) (*не виділяти заголовком*), вступ (*не виділяти заголовком*), матеріали і методи, результати та обговорення, висновки, references, резюме англійською мовою (*не виділяти заголовком*). При написанні статті англійською мовою слід дотримуватися таких назв підрозділів: abstract (*не виділяти заголовком*), introduction (*не виділяти заголовком*), materials and methods, results and discussion, conclusions, references, abstract (українською мовою) (*не виділяти заголовком*).
9. **Резюме** з ідентичним текстом подається двома мовами – українською та англійською. Резюме мовою статті подається на початку, резюме англійською мовою – після переліку літератури. Резюме повинно включати: «Мету», «Методи», «Результати», «Висновки» (див. зразок оформлення нижче). Обсяг **не менше 1000 та не більше 1500 знаків** з пробілами і знаками пунктуації, включаючи **назву статті**, а також **ключові слова** чи **словосполучення (не більше п'яти)**.
10. **Скорочення** повинні бути вказані при першому згадуванні і послідовно використовуватися надалі у тексті. *Наприклад*, Карпатський біосферний заповідник (КБЗ).
11. **Рисунки**. Подають в чорно-білому зображенні (режим градацій сірого Grayscale) у тексті статті, а також окремими файлами у форматі **jpg** з роздільною здатністю 200–400 dpi. Крім того, автори за бажанням можуть також подати файли з кольоровими зображеннями для публікації в електронній версії збірника. Шрифт для підпису рисунків Times New Roman, 12 pt (див. зразок оформлення нижче). Підписи до рисунків **не включати** у рисунок. Ширина рисунка повинна бути до 80 мм (одна колонка тексту) або до 180 мм (дві колонки тексту); висота з врахуванням тексту підпису – не більше 234 мм. Якщо у статті використовуються ілюстрації, опубліковані раніше іншими авторами, то автор рукопису зобов'язаний вказати автора зображення чи надати посилання на його джерело, або ж документальне підтвердження дозволу на використання цих ілюстрацій від власника авторських прав.

12. **Таблиці.** Шрифт для тексту у таблиці Times New Roman, 11 pt. *Зразок оформлення таблиці див. нижче.* **Примітки до таблиць** наводять під таблицею шрифтом Times New Roman, 10 pt. Наприклад,

Примітка. *відмінності порівняно з контролем достовірні при $P < 0,001$.

Примітки: *відмінності порівняно з контролем достовірні при $P < 0,001$, n – кількість зразків.

При написанні статті англійською мовою:

Note. M – molecular mass marker.

Notes: * callus-derived regenerants (primer A11), M – molecular mass marker.

Кількість таблиць і рисунків повинна становити у сумі не більше 4-6!

13. **Інформація про фінансову підтримку проведених досліджень та подяки** подаються після висновків, шрифт Times New Roman, 10 pt, стиль шрифту «курсив».

14. **Оформлення бібліографії.** Посилання на літературу в тексті беруть в квадратні дужки. *Наприклад*, [1]. **Неприпустимо** посилатися на неопубліковані матеріали. Слід уникати посилань на **автореферати дисертацій, дисертації, матеріали з'їздів і конференцій, а також** бажано цитувати джерела, які є якомога новішими в часовому просторі, опубліковані після 2010 р. (якщо це не регламентується змістом, типом, характером представленої роботи), а також уникати зайвого самоцитування.

Перелік літератури (References) складається **в порядку цитування** англійською мовою. Список використаних джерел оформлюють за ДСТУ 8302:2015 та відповідно до наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. Для посилань на україномовні джерела, прізвища авторів і назву публікації подавати за англомовним варіантом резюме або змісту вихідного видання із зазначенням у квадратних дужках мови оригіналу (наприклад [in Ukrainian]). Назви видавництва та журналів (у разі відсутності англомовної назви) слід подавати у транслітерації. Для публікацій, що мають **цифровий ідентифікатор DOI**, потрібно його вказати в кінці посилання.

Бажано, щоб **кількість літературних джерел для експериментальних статей** не перевищувала **15**, а для оглядової статті – **25**.

Приклад оформлення статті

УДК 631.52:633.15: 631.67 (477.7)

ВОЖЕГОВА Р. А.¹, ЛАВРИНЕНКО Ю. О.¹, МАРЧЕНКО Т. Ю.^{1✉}, БАЗАЛІЙ В. В.²

¹ Інститут зрошуваного землеробства НААН України,

Україна, 73483, м. Херсон, смт. Наддніпрянське, ORCID: 0000-0002-3895-5633, 0000-0001-8455-9730, 0000-0001-6994-3443

² Херсонський державний аграрно-економічний університет,

Україна, 73006, м. Херсон, вул. Стрітенська, 23, ORCID: 0000-0002-0581-7242

✉ tmarchenko74@ukr.net

[1 порожній рядок]

НАЗВА СТАТТІ

[1 порожній рядок]

Резюме (українською мовою) (не виділяти)

Вступ (не виділяти)

Матеріали і методи

Результати та обговорення

Висновки

Інформація про фінансову підтримку, подяки (не виділяти) (за необхідності)

[1 порожній рядок]

References

[1 порожній рядок]

Резюме (англійською мовою) (не виділяти)

Приклад оформлення рисунка

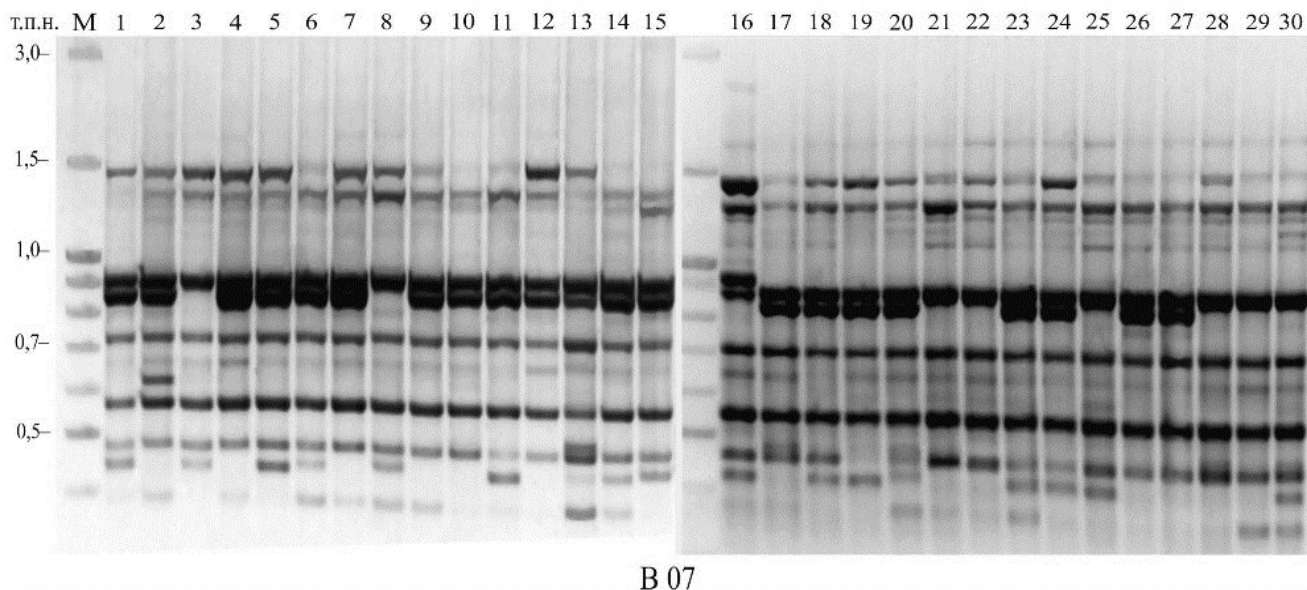

Рис. 1. Поліморфізм спектрів RAPD-продуктів рослин *G. lutea* з двох свідівських популяцій: 1–15 – гір Трояска-Татарука; 16–30 – полонини Крачунеска. М – маркер молекулярної маси «100 bp Ladder».

Приклад оформлення таблиці

Таблиця 1. Значення основних показників генетичного поліморфізму досліджених популяцій *G. lutea*

Популяція	Частка поліморфних ампліконів (P), %	Очікувана гетерозиготність (He)	Індекс Шенона (S)	Середня генетична відстань між рослинами за Жакардом (Dj), %
Kr	57,0	0,200±0,017	0,299±0,024	35,5
Tr	56,3	0,151±0,015	0,235±0,022	39,1
*Середнє	56,7	0,176±0,011	0,267±0,016	37,3
**СВ	90,1	0,259±0,014	0,401±0,019	50,5

Примітки: Kr – полонина Крачунеска, Tr – гори Трояска-Татарука; *Середнє – середнє значення для двох популяцій; **СВ – сумарна вибірка рослин.

Приклади оформлення бібліографічних посилань

Статті:

- Gamelin F. X., Baquet G., Berthoin S., Thevenet D., Nourry C., Nottin S., Bosquet L. Effect of high intensity intermittent training on heart rate variability in prepubescent children. *Eur. J. Appl. Physiol.* 2009. Vol. 105. P. 731–738. doi: 10.1007/s00421-008-0955-8.
- Nikolaiev R. O., Vivcharyk M. M., Chernykh S. I., Tkachuk Z. Yu. Influence of oligoribonucleotides on the conformation and stability of interferon. *The Bulletin of Vavilov Society of Geneticists and Breeders of Ukraine.* 2019. Vol. 17 (2). P. 165–171. doi: 10.7124/visnyk.utgis.17.2.1217. [in Ukrainian]

Книги, посібники:

- Lersten N. R. Flowering plant embryology. Ames (USA) : Blackwell Publishing, 2004. 212 p.
- Mel'nychuk M. D., Novak T. V., Kunakh V. A. Plant Biotechnology. Kyiv : Polihraf Konsalting, 2003. 520 s. [in Ukrainian]

Електронні джерела (за наявності doi Веб-адресу вказувати не потрібно):

Hammerli M. Molecular aspects in systematics of *Gentiana* Sect. *Calathianae* Froel. (Doctoral dissertation). Neuchâtel, 2007. 99 p. Retrieved from: https://doc.rero.ch/record/8521/files/these_HaemmerliM.pdf.

▪ **Патенти:**

- Drobyk N. M., Melnyk V. M., Hrytsak L. R., Leskova O. M., Kunakh V. A. Method of microclonal multiplication of *Gentiana lutea* L. and *Gentiana acaulis* L.: Patent for utility model 21499 Ukraine. No u200610671; applied on 09.10.2006, published on 15.03.2007, bulletin № 3.
- A way of *in vitro* rooting of *Carlina sirsioides* Klok. and *Carlina onorordifolia* Bess. ex Szaf., Kulcz. Et Pawl. plants: pat. 116640 Ukraina: MPK (2017.01) S12 N 5/00, 5/04 (2006.01); A 01 N 4/00. No u 2016 13335; appl. 26.12.2016; publ. 25.05.2017, Bul. No°10. 4 p. [in Ukrainian]

Приклад оформлення резюме

IVANOV O.M.¹, SAFAROV I.O.^{1,2}, NIKOLAIEV I.Yu.²

¹ *Institute of Molecular Biology and Genetics of Natl. Acad. Sci. of Ukraine, Ukraine, 03143, Kyiv, Akad. Zabolotnogo str., 150*

² *Yurii Fedkovych Chernivtsy National University, Ukraine, 58012, Chernivtsi, Kotsiubynskogo str., 2*

[1 порожній рядок]

COMPREHENSIVE EVALUATION OF *IRIS PUMILA* L. POPULATIONS STATUS IN UKRAINE

Aim. *Iris pumila* L. (Iridaceae), typical steppe xerophyte, which is protected in several regions of Ukraine. Area of the species range has suffered a significant decline and fragmentation over the recent centuries. The comprehensive population studies were conducted to elucidate the effects of these processes and determine the indices that can be used as well-timed signals of species extinction risk.

Methods. Ecological and population studies were combined with ISSR-analysis of genetic diversity to characterize the populations of *I. pumila*. **Results.** A number of population and ecological indicators suggests that *I. pumila* in Ukraine may be referred to regressive species threatened by genetic erosion. Moreover, the results of ISSR-analysis of plants from four populations in Mykolayiv and Poltava regions showed relatively high levels of the species genetic diversity and weak divergence of isolated populations. **Conclusions.** The reduction and fragmentation of *I. pumila* habitat first of all is accompanied by decline in ecological and population indicators, but depletion of the populations' gene pool occurs much slower. To adequately determine the risk of genetic erosion in particular species, apart from assessment of population and ecological indicators, evaluation of species genetic resources using molecular markers is needed.

Keywords: genetic resources, *Iris pumila* L., population studies, PCR markers, threatened species.